

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 listopada 2016 roku

D. S. (1) został oskarżony o to, że w okresie od 10 sierpnia 2015 roku do 2 grudnia 2015 roku w K., woj. (...) działając z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd firmy (...), Centrum (...), (...) Centrum (...) w ten sposób, że jako koordynator projektów przetargowych w miejsce prawidłowych numerów kont bankowych wykonujących usługi dla B. T., M. G., i (...) I. K. wpisał numery własnych kont bankowych na które dokonano płatności z tytułu wykonywanych usług, czym doprowadził do niekorzystanego rozporządzenia mieniem A. G. w kwocie 6.890 zł, R. G. w kwocie 4.550 zł i S. C. w kwocie 5.678 zł, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 10 sierpnia 2015 roku D. S. (1) zawarł z R. G. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Centrum (...) pod adresem Plac (...) w W. umowę zlecenia obowiązującą do dnia 31 grudnia 2015 roku, na mocy której zobowiązał się do koordynowania projektów przetargowych firmy (...), w tym organizowania szkoleń i warsztatów dla (...) Polityki Społecznej i Ministerstwa Sprawiedliwości. W tym samym czasie tożsame umowy D. S. (1) podpisał z A. G. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) pod adresem W. ul. (...) i z S. C. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) Centrum (...) pod adresem K. ul. (...). Do obowiązków D. S. (1) należało między innymi przekazywanie wyżej wymienionym firmom rachunków i faktur wystawionych przez podmioty przeprowadzające szkolenia na zlecenie tych firm celem wypłacenia należnego im wynagrodzenia.

/odpis umów zleceń, k. 10-12, k. 13-14, zeznania świadka S. C., k. 77-78, zeznania świadka R. G., k. 117-118, zeznania świadka A. G., k. 121-122, wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1), k. 128-129, k. 146-147/

We wrześniu 2015 roku B. T. na zlecenie firmy (...) przeprowadziła szkolenie o tematyce „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym”. Po wykonaniu zlecenia przekazała ona rachunek za jego przeprowadzenie D. S. (1). Ten, przekazując przedmiotowy rachunek do firmy (...) zmienił numer rachunku bankowego, na które miało zostać przelane wynagrodzenie za powyższe szkolenie widniejący na umowie o dzieło z dnia 10 sierpnia 2015 roku zawartej pomiędzy firmą (...) a B. T. w ten sposób, że w miejsce numeru rachunku bankowego podanego przez B. T. wpisał numer swojego prywatnego numeru bankowego. W wyniku tego działania R. G. w dniu 30 września 2015 roku przelał wynagrodzenie należne B. T. w kwocie 4.550,00 zł na prywatny rachunek bankowy D. S. (1). W okresie kilku następnych miesięcy B. T. wielokrotnie za pośrednictwem poczty elektronicznej i za pośrednictwem SMS-ów kontaktowała się z D. S. (1) odnośnie wypłaty należnego jej wynagrodzenia. D. S. (1) w odpowiedzi na jej wezwania zwodził ją, tj. przekazywał jej nieprawdziwe informacje, iż z przyczyn od niego niezależnych nie doszło do dokonania przelewu. Odpowiedzi tych dokonywał także za pośrednictwem poczty elektronicznej podszywając się przy tym pod R. G..

/zeznania świadka B. T., k. 88-89, k. 99, kopia rachunku, k. 91, wydruki, k. 92-94, k. 101-102, zeznania świadka R. G., k. 117-118, wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1), k. 128-129, k. 146-147, pisemne oświadczenie B. T., k. 8, odpis umowy o dzieło, k. 25-28, k. 30-32/

W okresie od września do października 2015 roku M. G. przeprowadziła na zlecenie firmy (...) szkolenie przeznaczone dla pracowników świetlic socjoterapeutycznych. Po wykonaniu usługi wystawiła rachunek wyżej wymienionej firmie celem wypłaty należnego jej wynagrodzenia, który przekazała D. S. (1). Ten, przekazując przedmiotowy rachunek do firmy (...) zmienił numer rachunku bankowego, na który miało zostać przelane wynagrodzenie za powyższe szkolenie widniejący na umowie o dzieło zawartej pomiędzy firmą (...) a M. G., w ten sposób, że w miejsce numeru rachunku bankowego podanego przez wyżej wymienioną wpisał numer swojego prywatnego rachunku bankowego. W wyniku tego działania firma (...) przelała przedmiotowe wynagrodzenie w kwocie 5.678 zł na prywatny rachunek bankowy D.

S. (1). M. G. kontaktowała się telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej z D. S. (1), który zapewniał ją wówczas, że wynagrodzenie zostanie jej przekazane dwa tygodnie po zakończeniu ostatniego szkolenia.

/zeznania świadka M. G., k. 96-97, wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1), k. 128-129, k. 146-147, zeznania świadka S. C., k. 77-78, pisemne zawiadomienie M. G., odpis umowy o dzieło, k. 20-23/

W październiku 2015 roku I. K. – działając w imieniu firmy (...) z siedzibą w C. – na zlecenie firmy (...) przeprowadził szkolenia. Po ich wykonaniu wystawił dwie faktury VAT opiewające na łączną kwotę stanowiącą należne mu wynagrodzenie, które następnie przekazał D. S. (1). Ten, przekazując przedmiotowe faktury do firmy (...) zmienił numer rachunku bankowego, na który miały zostać przelane wynagrodzenia za powyższe szkolenia widniejący na opisanych powyżej fakturach w ten sposób, że w miejsce numeru rachunku bankowego podanego przez I. K. wpisał numer swojego prywatnego numeru bankowego. W wyniku tego działania firma (...) przelała wynagrodzenia I. K. w łącznej kwocie 6.890,00 zł na prywatny rachunek bankowy D. S. (1). W okresie kilku następnych miesięcy I. K. wielokrotnie za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonicznie i za pośrednictwem SMS-ów kontaktował się z D. S. (1) odnośnie wypłaty należnego mu wynagrodzenia. D. S. (1) w odpowiedzi na jego wezwania przekazywał mu nieprawdziwe informacje, iż z przyczyn od niego niezależnych nie doszło do dokonania przelewów.

/zeznania świadka I. K., k. 103-104, k. 99, kopie faktur, k. 110-113, wydruki, k. 105-107, kopie potwierdzeń przelewu, k. 108-109, wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1), k. 128-129, k. 146-147, pisemne oświadczenie I. K., k. 9/

W grudniu 2015 roku R. G. został poinformowany przez B. T. i I. K., iż nie otrzymali oni jeszcze wynagrodzeń za przeprowadzone szkolenia. R. G., B. G. i S. C. zorientowali się wówczas, że D. S. (1) nie przelał wszystkich wynagrodzeń należnych podmiotom wykonującym szkolenia na rzecz wyżej wymienionych firm. Podczas rozmowy z S. C. przeprowadzonej w siedzibie jego firmy w dniu 30 grudnia 2015 roku D. S. (1) przyznał, że „ukradł” pieniądze należne za pracę I. K., B. T. i M. G. oraz podpisał sporządzone na tę okoliczność pisemne oświadczenie. Nie powiedział dlaczego to zrobił. Zobowiązał się także do zwrotu pieniędzy, jednakże z obietnicy tej się nie wywiązał.

/ zeznania świadka S. C., k. 77-78, oświadczenie, k. 7/

D. S. (1) ma 24 lata, jest kawalerem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Posiada wykształcenie wyższe. Pracuje jako koordynator szkoleń w firmie mieszczącej się na terenie K. zarabiając z tego tytułu 2300 zł brutto miesięcznie. Nie posiada istotnego majątku. Występuje u niego zaburzenie kontroli pod postacią patologicznego hazardu. Brak jest jednak podstaw do kwestionowania jego poczytalności w czasie dokonania zarzucanego mu czynu. D. S. (1) na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Wadowicach z dnia 13 lipca 2016 roku sygn. akt II K 290/16 był karany za ciąg osiemnastu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. za co wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący trzy lata z jednoczesnym oddaniem pod dozór kuratora, orzeczeniem obowiązku naprawienia szkody oraz zobowiązaniem do naprawienia szkód wyrządzonych przestępstwami i do poddania się terapii uzależnień.

/ wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1), k. 128-129, opinia o stanie zdrowia – psychicznego, k. 138-140, karta karna, k. 143-144, odpis wyroku, k. 162-165, zaświadczenie o stanie majątkowym, k. 169/

W toku prowadzonego dochodzenia D. S. (1) dwukrotnie składał wyjaśnienia.

W dniu 26 sierpnia 2016 roku przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że w lipcu 2015 roku zatrudnił się w (...) Centrum (...), gdzie zajmował się koordynacją projektów przetargowych. Jego praca polegała na pozyskiwaniu trenerów, kontraktowaniem z nimi umów, pozyskiwaniem lokali i noclegów do realizacji szkoleń przez tę firmę. Pewnego dnia wpadł na pomysł, aby pozyskać fundusze na granie w gry losowe poprzez wprowadzenie w błąd pracowników odpowiedzialnych za realizację przelewów co do numerów konta, na które ma być zrealizowany przelew. Pierwszy przelew zrobił chyba we wrześniu lub w październiku, później chyba w listopadzie, a ostatni raz było to początkiem grudnia. Za każdym razem gdy to robił miał prawie 100% pewność, że w szybki sposób wygra pieniądze i uda mu się je zwrócić. Drugi i trzeci raz gdy dokonywał przelewów chciał wygrać pieniądze, aby spłacić wcześniejsze

zobowiązania. Stwierdził, że zdaje sobie sprawę, że ma poprzedni wyrok i spore długi, chciałby dobrowolnie poddać się karze oraz w niedalekiej przyszłości wyjechać zagranicę do pracy aby „odrobić winne pieniądze”.

W dniu 29 września 2016 roku także przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu oraz wyraził zgodę na wymierzenie mu kary zaproponowanej przez Prokuratora.

/ wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1), k. 128-129, k. 146-147/

Dokonując analizy całokształtu zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego D. S. (1) w zakresie, w którym przyznał się on do popełnienia zarzucanego mu czynu oraz opisał okoliczności jego popełnienia. W tym zakresie złożone przez niego wyjaśnienia znajdują pełne potwierdzenie w pozostałym zebranych materiale dowodowym, tj. zeznaniach świadków S. C., R. G., A. G., B. T., M. G. i I. K. oraz w treści przedłożonych przez nich dokumentów w postaci odpisów umów, oświadczeń, potwierdzeń dokonania przelewów, rachunków, faktur VAT i wydruków korespondencji prowadzonej z oskarżonym za pośrednictwem poczty elektronicznej i SMS-ów. Na podstawie wyjaśnień oskarżonego możliwe było zatem ustalenie przyczyn i okoliczności popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu.

Sąd dał także wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie jego sytuacji osobistej i materialnej oraz uprzedniej karalności, albowiem nie były one kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron oraz znajdują potwierdzenie w pozostałym zebranych materiale dowodowym w postaci karty karnej, zaświadczenia o stanie majątkowym i odpisie wyroku SR w Wadowicach wydanym w sprawie do sygn. akt II K 290/16.

Dokonując oceny zeznań świadków S. C., R. G., A. G., B. T., M. G. i I. K. Sąd miał przede wszystkim na uwadze, iż ich zeznania wzajemnie ze sobą korelowały i wzajemnie się uzupełniały. Były one także całkowicie zgodne z treścią dokumentacji załączonej do złożonego zawiadomienia o przestępstwie oraz – w przypadku zeznań świadków B. T. i I. K. – były zgodne z przedstawionymi przez tych świadków wydrukami korespondencji prowadzonej z oskarżonym za pośrednictwem poczty elektronicznej i SMSów.

Celem ustalenia poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu Sąd wykorzystał opinię sądowo – psychiatryczną sporządzoną przez biegłych psychiatrów V. B. i M. W.. W ocenie Sądu opinia ta jest wyczerpująca i spójna, a ponadto nie była kwestionowana w toku postępowania przez żadną ze stron. Na podstawie tejże opinii sąd ustalił, że poczytalność oskarżonego w czasie dokonania zarzucanego mu czynu nie budzi wątpliwości.

W celu ustalenia sytuacji osobistej i materialnej oskarżonego oraz jego uprzedniej karalności Sąd wykorzystał dowody z dokumentów w postaci karty karnej, zaświadczenia o stanie majątkowym i odpisu wyroku tut. Sądu wydanego w sprawie do sygn. II K 290/16.

Sąd uwzględnił także pozostałe dowody z dokumentów w postaci zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami, kopii rachunków, wydruków poczty elektronicznej i wiadomości SMS, kopii faktur, kopii potwierdzeń przelewu i oświadczenia.

Sąd wykorzystał przedmiotowe dokumenty w celu weryfikacji zeznań poszczególnych świadków oraz wyjaśnień oskarżonego.

Opisane powyżej dowody z dokumentów nie budziły żadnych wątpliwości co do ich prawdziwości, nie były także kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron.

Sąd zważył co następuje :

Zdaniem Sądu na podstawie zebranego materiału dowodowego można w sposób nie budzący wątpliwości stwierdzić, że oskarżony D. S. (1) swym zachowaniem polegającym na tym, że w okresie od 10 sierpnia 2015 roku do 2 grudnia 2015 roku w K., woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd firmy: (...), Centrum (...), (...) Centrum (...) w ten sposób, że jako

koordynator projektów przetargowych w miejsce prawidłowych numerów kont bankowych podmiotów wykonujących usługi dla B. T., M. G., i (...) I. K. wpisał numery własnych kont bankowych, na które dokonano płatności z tytułu wykonywanych usług, czym doprowadził do niekorzystanego rozporządzenia mieniem A. G. w kwocie 6.890 zł, R. G. w kwocie 4.550 zł i S. C. w kwocie 5.678 zł, wypełnił znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Zdaniem Sądu fakt popełnienia przez oskarżonego powyższego przestępstwa nie budzi wątpliwości, dlatego też w realiach niniejszej sprawy zaistniały przesłanki określone w art. 335 § 2 k.p.k. uzasadniające uwzględnienie wniosku Prokuratora o wymierzenie skazanemu uzgodnionej z nim kary bez przeprowadzenia rozprawy.

Przestępstwo oszustwa określone w art. 286 § 1 k.k. można określić jako motywowane celem korzyści majątkowej doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzenie jej w błąd albo wyzyskanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsięwziętej czynności. Istota tego przestępstwa polega więc na posłużeniu się fałszem jako czynnikiem sprawczym, który ma doprowadzić pokrzywdzonego do podjęcia niekorzystnej decyzji majątkowej. (Komentarz do art. 286 kodeksu karnego (Dz.U.97.88.553), [w:] A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, LEX, 2007, wyd.). Dla ustalenia zaistnienia tego przestępstwa konieczne jest wykazanie po stronie sprawcy zamiaru bezpośredniego kierunkowego, tak co do celu działania, jak i używanych środków (por. wyrok SN z dnia 22 listopada 1973 r., OSNPG 1974, nr 7, poz. 7).

Biorąc pod uwagę cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, iż oskarżony D. S. (1) wyczerpał swym zachowaniem znamiona przestępstwa oszustwa określonego w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Oskarżony sam przyznał, że – celem uzyskania środków finansowych na prowadzenie gier losowych – przerobił dokumenty w postaci umów o dzieło dotyczące B. T. i M. G. oraz dokumenty w postaci faktur VAT wystawionych przez I. K., poprzez wpisanie numerów własnych rachunków bankowych w miejsce podanych przez wyżej wymienionych numerów rachunków bankowych, na które należało dokonać wpłaty należnego im wynagrodzenia oraz przesłał spreparowane w ten sposób dokumenty odpowiednio firmom należącym do R. G., S. C. i B. G.. Wprowadził w ten sposób właścicieli wyżej wymienionych firm w błąd, albowiem będąc oni przekonani, że podane przez oskarżonego numery rachunków bankowych należą do ich kontrahentów, tj. odpowiednio B. T., M. G. i I. K.. W rzeczywistości wpłacili należne tymże kontrahentom wynagrodzenia na rachunki bankowe należące do oskarżonego. Z uwagi na powyższe okoliczności stwierdzić należy, że oskarżony swym zachowaniem (mającym niewątpliwie charakter umyślny), celem uzyskania korzyści majątkowej (w postaci pieniędzy, które miały być wypłacone na rzecz innych podmiotów) wprowadził pokrzywdzonych w błąd co do podmiotu na rzecz którego dokonywali wpłat, a zatem naruszył dobra prawne chronione przepisem art. 286 § 1 k.k., czym wyczerpał znamiona tego przestępstwa. Jednocześnie z uwagi na okoliczność, iż oskarżony działał w krótkich odstępach czasu (maksymalnie 1 miesiąca) w wykonaniu z góry powziętego zamiaru (celem uzyskania środków na prowadzenie gier losowych), na zasadzie art. 12 k.k. jego zachowania opisane powyżej należało uznać za jeden czyn ciągły.

Sąd nie znalazł żadnych okoliczności, które pozwoliłyby na wyłączenie odpowiedzialności karnej oskarżonego z uwagi na brak bezprawności lub karalności czynu, natomiast charakter tego czynu przesądza jednoznacznie o tym, że stopień jego społecznej szkodliwości nie mógł zostać uznany za znikomy. Przypisane sprawcy zachowanie jest karalne, karygodne i niewątpliwie stanowi przestępstwo. Oskarżony mógł zachować się w sposób zgodny z prawem (tj. zaniechać wyłudzenia pieniędzy od pokrzywdzonych celem uzyskania środków na prowadzenie gier losowych), ale wybrał zachowanie naruszające prawo, co skutkuje poniesieniem przez niego odpowiedzialności w niniejszym postępowaniu. Oskarżony jest osobą dorosłą, w pełni poczytalną oraz posiadającą wyższe wykształcenie, dlatego też mógł rozpoznać znaczenie swojego zachowania, w tym jego bezprawność.

Przy rozważaniu, czy wymierzyć oskarżonemu karę zaproponowaną przez Prokuratora, Sąd kierował się dyrektywami zawartymi w art. 53 k.k. Sąd miał zwłaszcza na uwadze wagę popełnionego przez oskarżonego przestępstwa i jego społeczną szkodliwość, która w ocenie Sądu jest wyższa niż znikoma, chociażby z uwagi na motywację oskarżonego i łączną kwotę wyłudzonych pieniędzy.

Na korzyść oskarżonego przemawia okoliczność, iż jest osobą stosunkowo młodą oraz występuje u niego zaburzenie kontroli pod postacią patologicznego hazardu, co niewątpliwie przyczyniło się do popełnienia przez niego przestępstwa.

Na niekorzyść oskarżonego przemawia natomiast okoliczność, że był on wcześniej karany za ciąg osiemnastu występów z art. 286 § 1 k.k. Niewątpliwie jest on zatem osobą w zdemoralizowaną. Ponadto ujawniony sposób działania i motywacja oskarżonego przemawia za uznaniem, iż jest on osobą wysoce nieodpowiedzialna i lekkomyślną.

Wobec powyższego – zwłaszcza biorąc pod uwagę młody wiek oskarżonego – Sąd doszedł do przekonania, iż dla poprawy jego zachowania, wystarczające będzie orzeczenie wobec niego kary jednego miesiąca pozbawienia wolności i kary dziesięciu miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym, albowiem – biorąc pod uwagę stopień społecznej szkodliwości czynu – odnośnie osoby oskarżonego zostały spełnione przesłanki zastosowania art. 37b k.k. Zdaniem Sądu – biorąc pod uwagę młody wiek oskarżonego i jego sytuację życiową przejawiającą się wykonywaniem stałej pracy zarobkowej – nawet kara pozbawienia wolności w najniższym wymiarze przewidzianym w art. 286 § 1 k.k. (6 miesięcy) byłaby karą zbyt surową. Z drugiej strony zaś krótkotrwałe umieszczenie oskarżonego w warunkach izolacji penitencjarnej w połączeniu z późniejszym wykonywaniem pracy na cele społeczne w ramach kary ograniczenia wolności powinno w wystarczający sposób uświadomić mu naganność jego zachowania oraz spowodować poprawę jego zachowania w przyszłości. Ustalając wysokość kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności Sąd miał na względzie przede wszystkim to, aby kary te były dostosowane do stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżonego. Ponadto oskarżony jest osobą zdolną do pracy, jest kawalerem i nie ma nikogo na utrzymaniu, a co za tym idzie będzie w stanie wykonywać karę ograniczenia wolności. Jednocześnie Sąd kierując się dyrektywami określonymi w przepisie art. 53 k.k. wziął pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W ocenie Sądu opisane powyżej kary, będą adekwatne do stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu oraz powstrzymają oskarżonego przed popełnieniem kolejnych przestępstw.

Sąd na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz każdego pokrzywdzonych kwoty stanowiącej równowartość wyłudzonych pieniędzy.

Ponieważ oskarżony osiąga stałe dochody z tytułu wykonywanej pracy zarobkowej, Sąd na podstawie powołanych przepisów zasądził od niego wydatki poniesione przez Skarb Państwa w toku postępowania oraz obciążył go opłatą.

Sędzia: